

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2008. év május hó 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Katonai Fellebbviteli Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa Kb.II.290/2004/153. számú ítéletét az I. r. terhelt bűnösségét 2 rb. hivatali visszaélés büntettében, a a II. r. terhelt bűnösségét hivatali vesztegetés büntettében, a VI. r. terhelt bűnösségét 2 rb. bűnszegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettében, az említett ítéletet, továbbá a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.96/2006/8. számú ítéletét a IV. r. terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettében, a VII. r. terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettében és a VIII. r. terhelt bűnösségét hivatali vesztegetés büntettében megállapító rendelkezései tekintetében hatályon kívül helyezi, és az említett bűncselekmények miatt indított büntetőeljárást megszünteti. Egyebekben a megtámadott határozatokat az I. r., a II. r. és a VII. r. terheltekre vonatkozó részében - azzal, hogy a II. r. terheltnél a halmazati büntetésre utalást mellőzi - hatályában fenntartja.

A VI. r. terheltek a befizetett 105.000 (százötezer) Ft pénzbüntetést és 102.145 (százkettőezer-száznegyvenöt) Ft bűnügyi költséget; a VIII. r. terheltek pedig a befizetett 112.708 (száztizenkettőezer-hétszáznyolc) Ft bűnügyi költséget törvényes kamataival együtt visszautalni rendeli.

A VI. r. és a VIII. r. terheltekkel összefüggően az alapeljárásban felmerült bűnügyi költséget, és valamennyi terheltek érintően a felülvizsgálati eljárásban felmerült 11.400 (tizenegyezer-négyszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek, illetve felülvizsgálatnak nincs helye. Az I. r., a II. r. és a VII. r. terheltek tekintetében az indítványozó újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2006. május 10-én kihirdetett Kb.II.290/2004/153. számú ítéletével bűnösnek mondta ki az I. r. terheltet 7 rb. hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettében, 2 rb. hivatali visszaélés büntettében és lőszerral visszaélés büntettében; a II. r. terheltet bűnsegédként megvalósított, hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettében és hivatali vesztegetés büntettében; a III. r. terheltet, a IV. r. terheltet és az V. r. terheltet egyaránt hivatali vesztegetés büntettében; a VI. r. terheltet 2 rb. bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettében; a VII. r. terheltet 2 rb. bűnsegédként megvalósított, hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettében és 2 rb. hivatali vesztegetés büntettében; a VIII. r. terheltet hivatali vesztegetés büntettében.

Ezért az I. r. terheltet halmazati büntetésül 2 év - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre, 50.000 forint pénzmellékbüntetésre és lefokozásra; a II. r. terheltet halmazati büntetésül 1 év 10 hónap - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre; a III. r. terheltet 150 napi tétel - napi tételenként 500 Ft - pénzbüntetésre, a IV. r. és az V. r. terheltet egyformán 6-6 hónap - végrehajtásában 2-2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre; a VI. r. terheltet - a halmazati büntetésre utalás nélkül - 210 napi tétel, napi tételenként 500 Ft - pénzbüntetésre; a VII. r. terheltet 1 év 6 hónap - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre; a VIII. r. terheltet 6 hónap - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

A felmerült bűnügyi költségből kötelezte az I. r. terheltet 112.203, a II. r. terheltet 146.993, a VI. r. terheltet 102.145, a VII. r. terheltet 68.342, a VIII. r. terheltet 107.248 forint külön-külön megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege a következő:

I.

A terhelt 1992-től volt büntetés-végrehajtási állományban. 1995. december 1-től 1998. február 15-ig a börtönben nevelőként teljesített szolgálatot.

A II. r. terhelt 1997. március 18-án került előzetes letartóztatottként a fenti bv. intézetbe. Többek között alaposan gyanúsítható volt azzal, hogy az I. r. terhelt egyik ismerőseinek sérelmére vagyoni hátrányt okozó bűncselekményt követett el. Az I. r. terhelt nevezettől - beosztását kihasználva - e vagyoni hátrány megtérítését kérte. A II. r. terhelt, tartva a fogva tartása során esetleg őt érhető hátrányoktól, erre tekintettel különböző értéktárgyakat adott át az I. r. terheltnek, illetve élettársának a III. r. terheltnek a segítségével 25.000 forintot juttatott el hozzá.

II.

Az I. r. terhelt 1997. augusztus elején, 50.000 forint megfizetése ellenében, felajánlotta a II. r. terheltnek egy számos kedvezményt jelentő raktárosi beosztást. Nevezett az ajánlatot elfogadta. A megállapodást követően a III. r. terhelt - tudva arról, hogy ekképpen élettársa kedvezőbb helyzetbe jut - átadta az I. r. terheltnek a kért összeget, aki ezt követően, hivatali helyzetével visszaélve elintézte, hogy a II. r. terhelt a raktárosi beosztást betölthesse.

III.

Ezután I. r. terhelt felkérte II. r. terheltet működjön közre további jogtalan jövedelem szerzésében. A közöttük létrejött megállapodásnak megfelelően a II. r. terhelt ajánlatot tett a bv. intézetben ebben az időben ugyancsak előzetes letartóztatását töltő IV. r. terheltnek, hogy az I. r. terhelt 5.000 forint ellenében részére soron kívüli beszélőt biztosít. Az I. r. terhelt látogató ügyeletesi szolgálata során négy esetben a beszélőt hivatali helyzetével visszaélve lehetővé tette. A IV. r. terhelt a beszélők során látogatójától kapott 5.000-5000 forintot átadta a II. r. terheltnek, aki később eljuttatta az I. r. terhelthez. Ilyen módon az I. r. terhelt négy alkalommal, összesen 20.000 forintot kapott a IV. r. terhelttől, ugyanakkor a látogatások tényét nem dokumentálta.

IV.

A jelzett bv. intézetben ugyancsak előzetes letartóztatásban lévő V. r. terhelt az ugyanott fogvatartott M. Gy-hoz kívánt eljuttatni egy letétjében lévő mobiltelefont. M. Gy. ezért megkereste az I. r. terheltet, és megállapodott vele, hogy az I. r. terhelt hozzátartozóját VI. r. terheltet az V. r. terhelt meghatalmazza a

telefon átvételére. Ezt követően a VI. r. terhelt a készüléket átadja az I. r. terheltnek, aki azt továbbítja M. Gy-nak. A megállapodásnak megfelelően, 1997. október 16-án megtörtént a telefon eljuttatása M. Gy-hoz, amelyben az I. r. terhelt hivatali kötelességét megszegve - ugyanakkor anyagi ellenszolgáltatás nélkül - működött közre.

V.

A bv. intézetben előzetes letartóztatásban lévő K. J. 282.500 Ft letéti pénzüsszeggel rendelkezett, amelyet az intézeti szabályok szerint készpénzben nem tarthatott magánál. Azért, hogy nevezett hozzájuthasson ehhez a pénzüsszeghez M. Gy. fogvatartott 1997. novemberében megkereste az I. r. terheltet, és megkérte, hogy jutalék fejében nyújtson segítséget. Ezt az I. r. terhelt elvállalta. Javaslatának megfelelően a VI. r. terhelt útján K. J.kérelmére a letéti pénz az I. r. terhelthez került. Nevezett abból 20.000 Ft-ot jutalékként megtartott, míg a többit hivatali kötelességét megszegve, átadta M. Gy-nak. A VI. r. terhelt tudomással bírt arról, hogy jogellenes cselekményhez nyújt segítséget.

VI.

A VII. r. terhelt 1997. szeptember 2-től volt a Fegyház és Börtönben előzetes fogvatartásban. Megismerkedett M. Gy-val, aki felajánlotta, hogy pénz ellenében az I. r. terhelt el tudja intézni a kedvezőbb elhelyezést biztosító nyitott körletbe kerülését.

VII. r. terhelt ebbe beleegyezve 20.000 Ft-ot bekért az ismerőseitől, amit M. Gy-nak átadott. Utóbbi 5000 Ft-ot adott ebből az I. r. terheltnek, aki a hivatali helyzetét felhasználva az áthelyezést biztosította.

VII.

Nem sokkal később M. Gy. ismételten ajánlatot tett a VII. r. terheltnek, hogy további 50.000 Ft fejében a kedvezőbb - szintes - beosztásba kerülését I. r. terhelt elintézi. VII. r. terhelt az ajánlatot elfogadva M. Gy. hozzátartozójának fenti összeget postán megküldette. Abból M. Gy. 10.000 Ft-ot adott át az I. r. terheltnek, aki hivatali helyzetét felhasználva VII. r. terheltet szintes beosztásba helyezte.

VIII.

A Fegyház és Börtönben az előzetes letartóztatásban VII. r. terheltet a nevelői beosztásban lévő I. r. terhelt korábban, anyagi ellenszolgáltatás fejében áthelyeztette a kedvezőbb

körülményeket biztosító ún. nyitott körletbe (tényállás VI. pontja). A VII. r. terhelt már korábban jó kapcsolatban állt az előzetes fogvatartottként 1997. szeptember 2-től, illetve 1997. augusztus 5-től másik szinten elhelyezett V. r., illetve a VIII. r. terheltekkel. Ezen kapcsolatokra figyelemmel - azért, hogy nevezettek is kedvezményben részesüljenek - megkérte az I. r. terheltet, hogy az V. és VIII. r. terhelteket is helyeztesse át a nyitott körletre. Az I. r. terhelt ezt fejenként 10.000 Ft ellenében vállalta. A VII. r. terhelt erről tájékoztatta az V. és a VIII. r. terhelteket, akik az ajánlatot elfogadták.

Ezután a VII. r. terhelt 20.000 forintot átadott az I. r. terheltnek, aki hivatali helyzetével visszaélve intézkedett az V. r. és a VIII. r. terheltek nyitott körletre kerülése érdekében. Ennek eredményeként nevezetteket 1997. október 3-án oda áthelyezték.

IX.

Az I. r. terhelt jogosulatlanul tartott a birtokában 7 db 9 mm-es, Makarov típusú, PA-63-as szolgálati pisztolyhoz rendszeresített működőképes töltényt, amelyek lőszernek minősülnek /242/1996. (XII.27.) sz. Korm. rendelettel módosított 115/1991. sz. Korm. rendelet/. Azokat az 1998. január 21-én lakásán tartott házkutatás során lefoglalták.

* * *

A személyi körülmények köréből kiemelendő, hogy a II. r. és VII. r. terheltek büntetett előéletűek. A II. r. terheltet a cselekmény elkövetéséig - 1988 és 1997 között - döntően vagyon elleni bűncselekmények miatt 7 esetben, a VII. r. terheltet 1993-ban és 1994-ben 2 esetben - lopás vétsége, majd önbíráskodás vétsége miatt - ítélték el. Cselekményüket folyamatban lévő más büntetőeljárás alatt követték el.

Az elsőfokú ítélet ellen - amelyet az ügyész valamennyi terhelt tekintetében tudomásul vett - a IV. r., az V. r., a VII. r. és a VIII. r. terheltek és védőik felmentés érdekében fellebbeztek, míg az ítélet az I. r., a II. r., a III. r. és a VI. r. terheltek tekintetében a kihirdetés napján jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2007. február 21-én meghozott 6.Kbf.96/2006/8. számú ítéletével az elsőfokú határozatot részben megváltoztatta. A IV. r. terhelt cselekményét, valamint a VII. r. terheltnek az elsőfokú ítélet rendelkező részének 2. pontjában megjelölt cselekményeit folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének minősítette, azzal, hogy az utóbbi terhelttel szemben kiszabott börtönbüntetés halmazati büntetés.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet a IV., V., VII. és VIII. r. terheltekre vonatkozó részében helybenhagyta. Kötelezte a VII. r. terheltet 7.500, a VIII. r. terheltet 5.500 forint a másodfokú eljárás során felmerült, bünygyi költség megfizetésére.

Az iratok alapján az elsőfokú bíróság eljárásából a Legfelsőbb Bíróság még az alábbiakat rögzíti.

Az I. r. terhelt és 7 társa ellen indult büntetőügyben a Budapesti Katonai Ügyészség az elsőfokú bíróságra 2001. május 4-én érkezett B.X.41/2001. számú vádiratában az I. r. terheltet 7 rb., a Btk. 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő hivatalos személy által, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettével, 2 rb., a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntettével, valamint a Btk. 263/A. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti lőszerral visszaélés büntettével;

A II. r. terheltet a Btk. 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, bűnsegédként megvalósított, hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettével és a Btk. 253. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntettével;

A IV. r., V. r. és a VIII. r. terheltet a Btk. 253. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntettével; a VI. r. terheltet 2 rb., a Btk. 225. §-ába ütköző, bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettével; a VII. r. terheltet pedig 2 rb., a Btk. 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, bűnsegédként megvalósított, hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettével és 2 rb., a Btk. 253. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntettével vádolta.

A KB.III.367/2001. számon iktatott büntetőügyben a katonai tanács először 2001. június hó 11. napjára tűzött tárgyalást, amelyre az idézéseket 2001. május 18-án adta ki.

Mivel a tárgyaláson az V. r. és a VII. r. terheltek - előbbi szabályszerű idézésre - nem jelentek meg, a bíróság rendelkezett tartózkodási helyük rendőrség útján történő felkutatásáról. Ezt követően írásban is megkereste az érintett rendőrkapitányságokat. A kapott válaszokból megállapította, hogy az V. r. terhelt állandó lakhelyéről idézhető, míg a VII. r. terhelt ismeretlen helyen tartózkodik.

Emiatt 2001. július 2-án a VII. r. terhelt ellen -40. sorszámon elfogatóparancsot bocsátott ki. Egyben az ügy további tárgyalása érdekében megkereste a katonai ügyészt, hogy a VII. r. terheltnél a

tárgyalásnak nevezett távollétében megtartását indítványozza-e.

A Budapesti Katonai Ügyészség - közölve azon álláspontját, miszerint a több terhelt ellen folyamatban lévő eljárásban ilyen indítvány tételére nem lát jogi lehetőséget - a VII. r. terhelt ügyének elkülönítését, és polgári büntető bírósághoz áttételét indítványozta.

A katonai tanács a 2001. július 5-én -43. sorszámon meghozott - és a Legfelsőbb Bíróság Bf.V.2.555/2001/2. számú végzésével 2001. október 18-án helybenhagyott - végzésével a VII. r. terhelt ellen a katonai tanács előtt KB.III.367/2001. számon folyamatban lévő büntetőeljárást felfüggesztette. Egyben a nevezett ügyének elkülönítésére és áttételére irányuló ügyészi indítványt - a végzés indokolása szerint arra tekintettel, hogy a vádirati tényállás szoros személyi és tárgyi összefüggései mellett az eltérő tényállás-megállapítás veszélyének kiküszöbölése végett valamennyi terhelt egyazon eljárásban való felelősségre vonása indokolt, ezért az elkülönítés és az áttétel feltételei hiányoznak - elutasította.

Ezt követően - mivel a VII. r. terhelt addig nem került kézre - az ügyet több mint 3 éven át tárgyalni nem tudta. Azután tűzött ki újabb tárgyalást, amikor a Budapesti Katonai Ügyészség a VII. r. terhelttel szemben az eljárásnak nevezett távollétében lefolytatására tett indítványt, és ennek alapján 2004. augusztus 23-án az ügyet Kb.II.290/2004. számon újra iktatta.

Ezután 2004. október 26-ára tárgyalási határnapot tűzött, amelyre az idézéseket 2004. szeptember 9-én adta ki. Érdemi tárgyalást azonban ténylegesen - már a VII. r. terhelt jelenlétében is - 2005. január 18-án tartott, mivel időközben a VII. r. terheltet elfogták, és előzetes letartóztatásba helyezték.

A Legfelsőbb Bíróság a 2007. október 2-án kihirdetett Bfv.I.339/2007/5. számú végzésével a Katonai Fellebbviteli Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a V. r. terheltre vonatkozó részében az elsőfokú jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az ezen terhelt elleni eljárást megszüntette.

Az ügyben a Be.416. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a Katonai Fellebbviteli Ügyészség élt felülvizsgálati indítvánnyal az I. r., a II. r., és a VI. r. terhelt tekintetében az elsőfokon jogerőre emelkedett ítélet, míg a IV. r., a VII. r. és a VIII. r. terheltek javára a jogerős első és másodfokú ítélet ellen.

A részletes indokolás szerint e terheltek büntetőjogi felelősségének megállapítására az elkövetéskor hatályos Btk. alapján 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő

bűncselekmények tekintetében a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével, a Btk. 32. §-a b) pontjának figyelmen kívül hagyásával került sor, ugyanis a jelzett cselekmények büntethetősége elévült.

Ezért indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú, illetve első- és másodfokú jogerős ítéleteket változtassa meg, és I. r. terhelt tekintetében a 2 rb. hivatali visszaélés büntette, II. r., illetve VIII. r. terhelt esetében a hivatali vesztegetés büntette, IV. r. és VII. r. terhelteknél a folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette, míg VI. r. terhelt vonatkozásában a 2 rb. bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt indított büntetőeljárást szüntesse meg.

A Katonai Főügyészség Bf.IX.63/2001. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt indokai alapján valamennyi érintett tekintetében fenntartotta.

A nyilvános ülésen a Katonai Főügyészség képviselője átiratukkal egyezően nyilatkozott. A védő az ügyészi indítványhoz egyébként csatlakozva az I., II. és a VII. r. terheltek tekintetében a büntetés enyhítését is kérte. A jelen lévő II. és VII. r. terhelt a felülvizsgálati indítvány teljesítését nem ellenezte.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatokat a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terheltek vonatkozásában egyrészt anyagi jogi okból - Be.416.§ (1) bekezdés a) pontja és a súlyosabb bűncselekményt is megvalósító I., II. és VII. r. terheltek tekintetében az (1) bekezdés b) pontja - másrészt a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti eljárásjogi okok tekintetében - hivatalból - vizsgálta felül.

Vizsgálata során a felülvizsgálati indítványt - osztva az ügyészi álláspontot - az alábbiak szerint alaposnak találta.

Azt az elsőfokú bíróság is helyesen ismerte fel, - bár részletes jogi indokolását ennek nem adta - hogy a terheltek cselekményeit a Btk.2.§-ának megfelelően az elkövetéskor hatályos büntető jogszabályok alapján kellett megítélni (a minősítések tekintetében a Btk. az elkövetéskor hatályos 225.§-a, 250.§-ának (1) és (3) bekezdése, 253.§-ának (1) és (2) bekezdése, és 263/A.§ (1) bekezdésének a) pontja), és a büntetést is ennek megfelelően kellett kiszabni.

A Btk.253.§-ának, illetve az Általános Rész rendelkezéseinek időközbeni módosításai ugyanis összességükben enyhébb megítélést nem eredményezhettek. Ezt a másodfokú bíróság az indokolási hiányosságokat pótolva kifejezetten rögzítette is /másodfokú ítélet 5. oldala/.

Azonban mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság figyelmét elkerülte, hogy a Btk.253.§-ának időközben súlyosabbá vált büntetési tételei helyett a Btk.2.§-ára tekintettel az elévülés kérdését is az elkövetéskor hatályos törvény szerinti büntetési tételek alapulvételével kell vizsgálni. Ekként pedig tévesen állapították meg azt, hogy az elkövetéskor 3 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett hivatali vesztegetések, és hivatali visszaélések tekintetében az ügyben büntethetőséget megszüntető ok nem forog fenn.

A Btk.33.§-ának (1) bekezdéséből következően ugyanis a büntethetőség elévülésének időtartama a vagylagosan életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmények kivételével a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább 3 év.

Az elévülés határidejének kezdő napját /Btk.34.§-a/ követően az elévülést félbeszakítja a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmények miatt fogatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

Ha a büntetőeljárást felfüggesztik, a felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a büntetőeljárást azért függesztik fel, mert az elkövető ismeretlen helyen tartózkodik vagy elmebeteg lett (Btk.35.§-ának (2) bekezdése).

Az ügyet a fentieknek megfelelően vizsgálva megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság 2001. július 5-én meghozott és ugyanezen év október 18-án jogerőre emelkedett végzésével az eljárás felfüggesztéséről a VII. r. terhelttel szemben nevezett ismeretlen helyen tartózkodása miatt rendelkezett. Bár a végzés rendelkező része csak e terheltről szól, annak indokolásából kitűnik, hogy a törvényben írt felfüggesztési okok közül ez volt az, amely miatt a bíróság újabb tárgyalás kitűzését a többi terhelt vonatkozásában sem tartotta lehetségesnek.

Az eljárás ilyen okból felfüggesztése azonban a büntetőeljárást előrevivő - a terheltek terhére tett - rendelkezésnek nem értékelhető.

Az eljárást felfüggesztő határozat meghozatalát megelőzően a felülvizsgálati indítvánnyal érintett I., II., IV., VI., VII. és VIII. r. terheltek tekintetében a büntetőeljárást előrevivő hatósági intézkedésnek az elsőfokú bíróság 2001. június 11-i tárgyalására szóló idézéseknek a 2001. május 18-i kiadása, majd az ügyészség 2001. július 2-án történt nyilatkozattételre felhívása, valamint a VII. r. terhelt vonatkozásában még az ellene 2001. július 2-án kibocsátott elfogatóparancs tekinthető.

A vádirat benyújtásától tehát a terheltek terhére az eljárás előbbrevitelét célzó intézkedésekre 2001. július 2-ával bezárólag került sor, melyek a VII. r. terhelt elleni elfogatóparancs kibocsátásával zárultak.

2001. július 2. és 2004. szeptember 9. között (az újraiktatást követő tárgyalásra az idézések kiadása) a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terheltek tekintetében az elévülést megszakító bírósági intézkedésre - ekként az elévülés tartamának újrakezdésére - nem került sor.

Így ezen teljes időtartamot az elévülési időbe e terheltek javára be kellett számítani (Btk.35.§-ának (1) bekezdése).

Amellett, hogy alakszerű felfüggesztő rendelkezés a VII. r. terhelt kivételével a többi terhelt tekintetében nem született, ugyanezen eredményre vezetett volna, ha a VII. r. terhelt ismeretlen helyen tartózkodása miatt az eljárás velük szemben is felfüggesztésre kerül. Az eljárás felfüggesztésére ugyanis csak a Be-ben tételesen meghatározott felfüggesztési okok esetén kerülhet törvényesen sor, és ilyen okot az adott esetben kizárólag a VII. r. terhelt ismeretlen helyen tartózkodása képezett.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az I. r. terheltnek a 2 rb., a Btk.225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntette, a II. r. és a VIII. r. terhelteknek a Btk.253. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette, továbbá a IV. r. és a VII. r. terheltnek a Btk.253. §-a (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette, valamint a VI. r. terheltnek a 2 rb., a Btk.225. §-ába ütköző bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatti büntethetősége 2004. július hó 1. napjával a Btk.32.§-ának b) pontjára, 33.§-a (1) bekezdésének b) pontjára és 35.§-ának (1) és (2) bekezdésére tekintettel elévült.

A fentieknek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa és a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa részben első, részben másodfokú jogerős ítéleteinek a nevezett terheltek bűnösségét fenti bűncselekményekben megállapító rendelkezéseit a Be.427.§-a (1) bekezdésének a) pontját és a Be.332.§-a (1) bekezdésének a) pontját alkalmazva hatályon kívül helyezte, és az ezen bűncselekmények miatt indított büntetőeljárást megszüntette.

E rendelkezés az elévüléssel érintetteken túl más bűncselekményt is megvalósító I. r., II. r. és VII. r. terhelt tekintetében kétségtelenül a bűnösségük körének szűkülését eredményezte. Ez azonban - az eljárt bíróságok által egyébként helyesen feltárt

bűnösségi körülmények mellett - egyik terhelt vonatkozásában sem indokolhatta a kiszabott büntetések enyhítését.

Az I. r. terhelt ugyanis súlyos megítélésű kötelességszegéssel járó hivatalos személy általi passzív vesztegetések sorozatát és - a konkrét esetben - csekély tárgyi súlyú lőszerezéssel visszaélés büntetettét valósította meg az elévüléssel érintett 2 rb hivatali visszaélésen túl. Így a tekintetében halmazati büntetésként kiszabott, végrehajtásában közepes tartamú próbaidőre felfüggesztett 2 év szabadságvesztés törvénysértően súlyosnak, a hivatali visszaélések elévülésének megállapítása mellett sem tekinthető.

Ugyanez állapítható meg a többszörösen büntetett II. r. és a büntetett előéletű VII. r. terheltek tekintetében, akik a bűnsegédként terhükre fennmaradó további - 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett - cselekményeiket, ellenük folyamatban lévő másik büntetőeljárás hatálya alatt követték el. A VII. r. terheltnél emellett továbbra is fennmaradt a bűncselekmények halmazata is. A Btk. 83. §-ában foglaltakra figyelemmel, így a velük szemben kiszabott büntetések sem tekinthetők törvénysértően súlyosnak.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság egyebekben a megtámadott határozatokat e három terheltre vonatkozó részében, hatályában fenntartotta, azzal, hogy a II. r. terhelt esetében a halmazati büntetésre utalást mellőzte.

Az alapügyben hozott határozatok a VI. r. terheltet a bűnügyi költségből összesen 102.145 forint, a VIII. r. terheltet 112.708 forint külön-külön megfizetésére kötelezték.

E terhelteket érintő mindezen bűnügyi költséget a Be.338.§-a (1) és (2) bekezdésének megfelelően, arra is figyelemmel, hogy terhelti mulasztás folytán (Be.339.§-ának (4) bekezdése) költség nem jelentkezett, az állam viseli.

A felülvizsgálati eljárás során a kirendelt védői díjként felmerült 11.400 Ft bűnügyi költség is az államot terheli (Be 429. §-ának (1) bekezdése).

Bár az indítvány erre nem tért ki, a vonatkozó előírásoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróságnak a Be.585.§-a szerinti visszatérítésről hivatalból is rendelkeznie kellett.

Ezért megkereste a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalát, s annak közléséből megállapította, hogy a VI. r. és a VIII. r. terheltek az őket terhelő bűnügyi költséget teljes egészében befizették. A VI. r. terhelt a reá kiszabott pénzbüntetést ugyancsak befizette. Ezért

a Be.585. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság ezen terheltek javára a fenti összegek - törvényes kamataikkal együttesen történő - visszatérítéséről rendelkezett.

A határozat elleni fellebbezést a Be 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálat lehetőségét pedig a Be 416. §-a (4) bekezdésének b.) pontja zárja ki. Az esetleges ismételt indítvány tilalmáról a Be 418. § (3), és 421. §-ának (3) bekezdése rendelkezik

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2008. május 20.

Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, az aláírásban akadályoztatott
Dr. Mészár Róza bíró helyett is, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő
MGy